

Universitatea "Alexandru Ioan Cuza"
Facultatea de Istorie

Academia Română
Institutul de Istorie "Nicolae Iorga"

GROUPE SOCIETE GENERALE

MARTORII TIMPULUI ISTORICI, SURSE ISTORICE ȘI EDUCAȚIE

Institutul de Istorie "Nicolae Iorga" București

21 septembrie 2018

Atelier național

**Sursele unei istorii (pre)moderne românești
în Moldova și Valahia**

09:30 – 14:30

Masă rotundă

**De la istorici, la profesor și elevi. Viitorul și
învățămintele istoriei ca disciplină**

16:00 – 17:30

I

Sursele unei istorii (pre)moderne românești în Moldova și Valahia Atelier național

09:30 Cuvânt de deschidere

Ovidiu CRISTEA (Institutul de Istorie "Nicolae Iorga", București)

09:40 – 10:00 Prelegere

Alin CIUPALĂ (Facultatea de Istorie–Universitatea din București)
Sursele vizuale în cercetarea istoriografică

10:00 – 11:10 Sesiunea I

Cunoașterea populației, cunoașterea teritoriului

Moderator: Silvia MARTON (Facultatea de Științe Politice–Universitatea din București)

Petronel ZAHARIUC (Facultatea de Istorie–Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași)
Despre arhiva românească a unei mănăstiri athonite (Dohiar) și despre istoria unei mănăstiri din Țara Românească (Slobozia lui Enache)

Marius CHELCU (Institutul de Istorie "A.D.Xenopol", Iași)
Surse administrative pentru istoria urbană: perioada regulamentară

Bogdan MATEESCU (Institutul de Istorie "Nicolae Iorga", București)
Omisiuni, aproximări, inconsistențe. Problemele recensămintelor românești

11:10 – 11:20 Pauză de cafea

11:20 – 12:30 Sesiunea II

Etnie, confesiune și implicare socială

Moderator: Maria PAKUCS (Institutul de Istorie "Nicolae Iorga", București)

Radu NEDICI (Facultatea de Istorie–Universitatea din București)
Spre o istorie socială a disidenței religioase. Un inventar al surselor referitoare la protestele ortodocșilor din Transilvania la mijlocul secolului al XVIII-lea

Ioan-Augustin GURIȚĂ (Facultatea de Istorie–Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași)
„Ca niște cititori să fie volnici a-i lua sama”. Surse pentru o istorie a dreptului de cititorie în Moldova (sfârșitul secolului al XVII-lea–începutul secolului al XIX-lea)

Ștefan PETRESCU (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București)
Presa ca principală sursă istorică pentru cercetarea comunităților grecești

12:30 – 12:40 Pauză de cafea

12:40 – 13:30 Sesiunea III

De acasă la tribunal: jalbe, adevăruri și contestări

Moderator: Petronel ZAHARIUC (Facultatea de Istorie–Universitatea ”Alexandru Ioan Cuza”, Iași)

Cătălina CHELCU (Institutul de Istorie ”A.D. Xenopol”, Iași)

Surse judiciare în Moldova premodernă: anaforalele Departamentului Criminalicesc (1799-1828)

Nicoleta ROMAN (Institutul de Istorie ”Nicolae Iorga”, București)

Foile de zestre și bunurile femeii în Valahia secolului al XIX-lea

13:30 – 13:40 Pauză de cafea

13:40 – 14:30 Sesiunea IV

Boală și remediu: oameni și demersuri oficiale

Moderator: Alin CIUPALĂ (Facultatea de Istorie–Universitatea din București)

Sorin GRIGORUȚĂ (Institutul de Istorie ”A.D. Xenopol”, Iași)

O ”vidomostie” despre bolnavi, morți și alte urmări ale epidemiei de ciumă (1829)

Lidia TRĂUȘAN-MATU (Universitatea din București)

Despre sursele și literatura istoriei medicinei. Studiu de caz: doctorul Carol Davila (1828-1884) în istoriografia românească

II

De la istorici, la profesor și elevi Viitorul și învățămintele istoriei ca disciplină

Masă rotundă

16:00 – 17:30

Moderator: Nicoleta ROMAN (Institutul de Istorie ”Nicolae Iorga”, București)

Invitați:

Iuliana CĂPLESCU (Colegiul Național ”Matei Basarab”)

Mirela CHIOVEANU (Colegiul Național ”Gheorghe Lazăr”)

Nicolae DIȚĂ (Colegiul Național ”Matei Basarab”)

Valentina MATEI (Colegiul Național ”Gheorghe Șincai”)

Mirela POPESCU (Colegiul Național ”Spiru Haret”)

Tatiana PUTINEANU (Colegiul Tehnic ”Anghel Saligny”)